УДК 615.859:616.379-008.64
Дерябкіна Т.В.[1], Дудоров О.М.[2], Самійленко В.П.[3]
[1] старший викладач, НУ «Чернігівська політехніка»
[2] старший викладач, НУ «Чернігівська політехніка»
[3] старший викладач, НУ «Чернігівська політехніка»

АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕРГОТЕРАПІЇ ЯК ОКРЕМОЇ ГАЛУЗІ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Анотація. У даній роботі визначено історичні аспекти розвитку, сутність, основні завдання та методи ерготерапії. Аналіз літератури показав, що на сьогодні ерготерапія є актуальним напрямом сфери фізичної реабілітації, що спрямований на відновлення адекватного функціонування організму та поліпшення психоемоційного стану особи. На теренах України даний вид терапії потребує подальшого дослідження та вдосконалення.

Ключові слова: ерготерапія, фізична реабілітація, фізична терапія, здоров'я.

Постановка проблеми. На сучасному етапі життєдіяльності світової спільноти визначальним є високий рівень нестабільності соціально-економічної ситуації. Кожна держава, Україна включно, шляхом проведення соціальної політики намагається забезпечити належний рівень життя та добробуту населення. Особливу нішу в даному питанні займає сфера охорони здоров'я. На сьогодні стан здоров'я населення погіршився через відсутність достатньо ефективних соціальних програм та дефіциту фінансування наукових установ, що займаютьсяпитаннями методико-соціальної реабілітації. Питання фізичної реабілітації за останні роки набули значної актуальності. Причинами цього є безліч патологічних станів: серцево-судинні захворювання, психічні розлади, травми, вроджені аномалії, наркоманія, онкологія та інші. Крім того значна кількість травмованих людей, людей з інвалідністю з'явилася в наслідок АТО та інших воєнних дій. Одним із методів лікування та реабілітації було визначено ерготерапію.

Мета та завдання дослідження. Ознайомитися з історичними аспектами розвитку ерготерапії, її суттю, основною метою та методами, розглянути актуальні проблеми ерготерапії в Україні.

Матеріал і методи дослідження. Аналіз наукової та науково-методичної літератури.

Результати дослідження та їх обговорення. Термін «Ерготерапія» походить від латинського ergon – праця, заняття, і грецького therapia – лікування [1].Як окрема сфера фізичної реабілітаціїерготерапія зароджується на рубежі двадцятого сторіччя у США.Вже сьогодні підготовка фахівців даного напряму відбувається фактично у всіх розвинених країнах світу. Для України сфера ерготерапії є відносно новою, адже з'явилася лише як професія у 2016 році [2].Ця спеціальність почала формуватися у післявоєнний період, адже величезна кількість людей потребувала реабілітації та соціальної адаптації. Доводилося з самого початку навчатися самостійно робити елементарні речі, що є необхідними в буденному житті.

Поняття ерготерапії можна трактувати як певний набір методів, що комплексно застосовуються для реабілітації осіб із фізичними вадами, емоційними розладами та когнітивними порушеннями, що означає повне відновлення функцій організму [3].Важливо розуміти різницю між фізичною терапією та ерготерапією, де остання не лише допомагає відновленню ефективної життєдіяльності організму, а й сприяє адаптуватися в соціумі, відновити соціальні навички. Можемо окреслити мету ерготерапії, яка включає не лише відновлення втрачених рухових функцій, а й загальну адаптацію людини до нормальної, самостійної та незалежної життєдіяльності.Ерготерапія – це

не лише застосування фізичних вправ, а й використання знань із різних галузей, таких як педагогіка, психологія, соціологія, біомеханіки.

Для виконання вище зазначених завдань в практиці проведення ерготерапії використовується міждисциплінарний підхід, що синтезує методи терапевтичної реабілітації та абілітації (системи соціальних заходів, що спрямовані на вдосконалення навичок та знань для самостійного проживання в певному соціальному осередку, усвідомлення своїх прав та обов'язків) [1]. Як приклад можна виділити функціональні ігри, мобілізація суглобів, захист суглобів (консультації та навчання), тренування функції м'язів, регулювання тонусу м'язів, тренування координації, навчання малим правильним рухам, тренування чутливості, тренування сприйняття, тренування написання текстів та інші навчання навичок, що необхідні в повсякденному житті [1].

Перспективи подальших досліджень.Фізична терапія та ерготерапія є новими професійними напрямками в Україні, саме тому потребують додаткового вивчення та поширення в соціумі.

Висновки. Отже, ерготерапія полягає у відновленні рухових функцій організму, поліпшенні психоемоційного стану, сприянні досягнення максимальної незалежності та самостійності особи у соціумі.

Список використаних джерел:

1. Клепенко Л. В. Сучасний стан та актуальні проблеми ерготерапії в Україні / Л.В.Клепенко, Є.В. Вишар//Сучасні реабілітаційно-спортивні технології: теорія і практика : тези доповідей IVрегіональної науково-практичної конференції, 20 лютого 2020року.– Полтава: ПІЕП, 2020. – С. 67-70.

2. Невелика А.В. Фізична терапія та ерготерапія, як нова спеціальність в Україні. Технології збереження здоров'я, реабілітація та фізична терапія / А.В. Невелика, Н.В. Зелененко, Г.С. Ільницька // Збірник статей XII міжнародної наукової конференції, присвяченої пам'яті професора В'ячеслава Петровича Зайцева 7-8 листопада 2019 року, м. Харків.

3. Діщенко Д. В. Актуальні питання ерготерапії як окремої галузі у сфері фізичної реабілітації / Д.В. Діщенко//StředoevropskývěstníkProvědu a výzkum.